

ชื่อเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเอง
ของเกษตรกร

ผู้วิจัย ขวัญชัย ช้วนมา ปริญญา ค.ค. (หลักสูตรและการเรียนการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภูษิต บุญทองเถิง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ผศ.ดร. ประสพสุข ฤทธิเดช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสัมมาอาชีพโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร 2) ทดลองใช้และประเมินผลหลักสูตร และ 3) ศึกษาการขยายผลการใช้หลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร การดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เกษตรกรในตำบลหนองโน เพศชาย จำนวน 341 คน เพศหญิง จำนวน 335 คน รวมจำนวน 676 คน ใช้วิธีเปิดตารางเครจซี่มอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W.Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาหลักสูตรสัมมาอาชีพโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร และ 2) แบบสัมภาษณ์ และ ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างหลักสูตร ระยะที่ 2 ทดลองใช้หลักสูตรและประเมินผลการใช้หลักสูตร กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เกษตรกรบ้านกุดแคน ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 34 คน เข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ ระยะที่ 3 การขยายผลใช้หลักสูตร กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เกษตรกรบ้านหินลาด ตำบลเวียงน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 10 คน เข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 ได้แก่ หลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร แบบทดสอบการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ แบบประเมินการพึ่งตนเองของเกษตรกร และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t-test (dependent Samples) นำเสนอผลการวิจัยแบบตารางและการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรสัมมาอาชีพโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้าง การพึ่งตนเองของเกษตรกร ภาพรวมของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีองค์ประกอบหลักสูตร 10 องค์ประกอบ 8 หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน 19 ชั่วโมง ใช้เนื้อหา สัมมาอาชีพ เรื่อง การเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ มีขั้นตอนการถ่ายทอดความรู้แบบ 6 ป.
2. ผลการทดลองใช้และประเมินผลหลักสูตร พบว่า 2.1 มีค่าประสิทธิภาพของ หลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2.2 ผลการทดสอบการเรียนรู้ เรื่อง การเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ ของเกษตรกรบ้านกุดแคนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.3 เกษตรกรบ้านกุดแคนมีระดับการพึ่งตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2.4 มีความ พึงพอใจในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสัมมาอาชีพโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการ พึ่งตนเองของเกษตรกร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ผลการขยายผลการใช้หลักสูตรสัมมาอาชีพโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้าง การพึ่งตนเองของเกษตรกร 3.1 มีค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 3.2 ผลการทดสอบการเรียนรู้เรื่องการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ของเกษตรกรบ้านหินลาดหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.3 เกษตรกรบ้านหินลาดมีระดับการพึ่งตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3.4 มีความพึงพอใจในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสัมมาอาชีพ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการพึ่งตนเองของเกษตรกร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

Title: Development of a Community-Based Curriculum for Right Occupations for Enhancement of Farmers' Self-Reliance

Author: Khwanchai Khuana **Degree :** Ed.D. (Curriculum and Instruction)

Advisors : Dr. Poosit Boontongtherng Chairman
Assist. Prof. Dr. Prasopsuk Rittidet Committee

Rajabhat Maha Sarakham University, 2015

Abstract

The research had the objectives to: 1) study the development of a community-based curriculum for right occupations for enhancement of farmers' self-reliance; and 2) try out and evaluate the curriculum; 3) study the expansion of results of using the curriculum for right occupations for enhancement of farmers' self-reliance. The research was divided into 3 phases. Phase 1 was the development of the curriculum which was divided into 2 steps. Step 1 was the study of the baseline data; the sample comprised 341 male farmers and 335 female farmers, totally 676, from Tambon Nongno; the sample size was determined according to the Krejcie and Morgan table; the research instruments were 1) a survey form for the state of problems and needs for development of a community-based curriculum for right occupations for enhancement of farmers' self-reliance; and 2) an interview form. Step 2 was curriculum drafting. Phase 2 was curriculum tryout and evaluation; the target group consisted of 34 farmers of Ban Gudkaen, Tambon Nongno, Muang District, Maha Sarakham Province who joined the project voluntarily. Phase 3 was the expansion of the results of using the curriculum, the target group consisted of 10 farmers of Ban Hinlad, Tambon Waengnang, Muang District, Maha Sarakham Province who joined the project voluntarily. The research instruments used in Phase 2 and Phase 3 consisted of the curriculum, a curricular supplementary, a test for egg laying chicken raising, an assessment form for farmer's self-reliance, and a satisfaction questionnaire. The statistics used in the analysis of

data comprised the mean, percentage, standard deviation and t-test (dependent samples).

The research results were presented with tables and descriptive analysis.

The results are as follows:

1. The results of the development of the community-based curriculum for right occupations for enhancement of farmers' self-reliance revealed that on the whole the curriculum had its suitability in the highest level. There were 10 curricular components, 8 learning units, the time for learning was 19 hours, and the right occupation content was on raising egg laying chickens. The transmitting of knowledge employed the steps of the "6 Paw."

2. The results of the tryout and evaluation of the curriculum revealed that :
2.1 the efficiency value could meet the preset criterion; 2.2 the result of the test on the learning achievement of raising egg laying chickens of farmers of Ban Gudkaen after learning was higher than before learning with statistical significance at the .05 level ;
2.3 the farmers of Ban Gudkaen had their self-reliance, on the whole, in the highest level, and
2.4 the satisfaction with learning using the community-based curriculum for right occupations for enhancement of farmers' self-reliance, on the whole, was in the highest level.

3. The results of the expansion of results of using the community-based curriculum for right occupations for enhancement of farmers' self-reliance are as follows:
3.1 the efficiency value could meet the preset criterion; 3.2 the result of the test on the learning achievement of raising egg laying chickens of the farmers of Ban Hinlad after learning was higher than before learning with statistical significance at the .05 level ;
3.3 the farmers of Ban Hinlad had their self-reliance, on the whole, in the highest level, and
3.4 the satisfaction with learning using the community-based curriculum for right occupations for enhancement of farmers' self-reliance, on the whole, was in the highest level.